

Изх. № 3/09.01.2018г.

ДО
БИСЕР ПЕТКОВ
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Уважаеми г-н Министър,

Приложено изпращаме становище на Национална мрежа за децата във връзка с предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда.

С уважение,

Георги Богданов

Изпълнителен директор

Национална мрежа за децата

Становище на Национална мрежа за децата относно Закон за изпълнение и допълнение на Кодекса на труда

С настоящето, Национална мрежа за децата изразява своята подкрепа към позицията на Българска Асоциация на осиновители и осиновени, и настояваме да се предвиди законодателна разпоредба, която да предвижда и осиновителите на деца над 5-годишна възраст да могат да се възползват от правото на отпуск в размер на 365 дни от датата на предаването на детето.

Периодът на адаптация на детето с новата среда и родители е основополагащ за последващото му развитие и адекватно приобщаване към новия заобикалящ го свят. Повечето от осиновяваните деца са преминали през институционална грижа, която оставя своя отпечатък върху тяхното развитие, като съществуват редица доказателства за дълготрайните негативни последици, които институциите оказват върху психо-социалното развитие на детето. Тази форма на грижа предразполага децата към умствени, поведенчески и социални проблеми на по-късен етап от живота им.

Всеки един ден извън семейството, на което принадлежат децата (биологично или осиновително), е пагубен за тях. Изоставянето е травма, която оставя своя отпечатък за цял живот. Родителите, които осиновяват, съсредоточават усилията си и лекуват именно точно тази травма всеки ден, като подпомагат децата да се справят с последиците от нея. Институционалната грижа и местенето на децата от едно приемно семейство в друго е допълнително утежняващо обстоятелствата действие.

В тази връзка, необходимостта от целеви отпуск, който да не е обвързан с възрастта на детето е от основно значение от една страна както за възможността на детето да се адаптира, да изгради доверие и привързаност, така и за самите осиновители. Периодът на адаптация за всяко дете е различен и протича по различен начин. Осиновителите прилагат различни модели за общуване и подпомагане на детето, което от своя страна изисква достатъчно прекарано време заедно – идея и цел на целевия отпуск при осиновяване. Компенсирането на различните дефицити, породени от изоставянето, изискват време и усилия, и изграждане на връзка със значимият възрастен. Практиката показва, че при някои деца периодът на адаптация е съпроводен с различна, а в повечето случаи – комплексна симптоматика – от безапетитие до поведенчески прояви, когато липсва постоянната подкрепа от значимия възрастен.

Допълнително, в страната ни има липса на универсални услуги за подкрепа на детето и родителите, осиновили деца, в следосиновителния период, както и специализирани обучения за родителите, които осиновяват второ дете. Работата със семействата няма превантивен и подкрепящ характер, а наблюдението, извършвано от отдел „Закрила на детето“ често е формално. Практиката показва, че родителите биват насочвани към услуга след идентифицирането на проблем, като не се анализира информацията за възникнали проблеми в семействата, осиновили деца.

Национална мрежа за децата счита, че отпуск за осиновяване трябва да получават всички родители, тъй като този отпуск е целеви и не следва да е пряко обвързан с възрастта на детето, а с необходимостта от

задоволяване на специфичните нужди, свързани с адаптацията му в новата семейна среда и ежедневно интензивно участие на родителите – постоянно и непрекъснато общуване, с цел постигане на физическо, емоционално и социално развитие на детето.

Национална мрежа за децата е обединение на 144 граждански организации, работещи с и за деца и семейства в цялата страна. Насърчаването, защитата и спазването на правата на детето са част от ключовите принципи, които ни обединяват. Мрежата работи в четири основни области – Образование, Здравеопазване, Семейство и Правосъдие. Само през 2016 г. организациите членове на Национална мрежа за децата са подкрепили с работата си 79 044 деца и 36 577 семейства. 8 262 специалисти, работещи с деца и семейства в цяла България, са били подкрепени от организациите в НМД чрез обучения, консултации и съвместни дейности – това са социални работници, психолози, учители, съдии, пробационни служители, библиотекари, полицаи и много други.

9 януари 2018 г.

Национална мрежа за децата